

، ئاپۆستروف

وەکى نىشاندەكى ۋى ئاقىتىنى

١٨٩) گافا كۆ مروڻ هنهك تىپان ڙ هنهك بىزهيان دئاڻيڙه و فورما ئاخافتلى ياي
بىزهيان ب كار تىنە، هنگى مروڻ نىشاندەكى ئاپۆستروفى داتىنە جەن تىپىن كۆ
ل دەر قە ماين.

Nej'xweve ew jî zelam e. (Jenxweve ew jî zelam e.)
Heger tu l'xwe negirî û j'min re firek av d'piyanê de
bînî dê baş be.(Heger tu li xwe negirî û ji min re firek
av di piyanê de bînî dê baş be.)

«Di wê navê de bi dengekî hêdîka celabî ji ribatî re di-got:

_ E' karwanekî dibînim xwe ş' çiyê berdan.

Ribatî got-ê: Cilêن wan ci ne, rengêن wan çawan in?

Celabî bi dengekî niviz car-dî got: Ew bi xwe gir û
bilind in; şal û şapik li ber wan e, bi kum û kefiyêن
eskûdarî ne û di lingêن wa de çarûx in, xencer di ser
rexta re girêdane, hemî bi hev re têن; yek di pey yekî
naçit.

Tibatî: Serê xwe vala neêşîne ew şernexî ne, çenda hij hev jî nakin lê tucara hevdû jî bernadin. Dengê xwe neke bila biborin..»

م. سادق عەقىلكرىئىن و بەدر- خان جەلادەت ئالى (١٩٤٣) ، «زاراڭەپىن جىزىرى»، رۇناھى، ھزم: ٢٠ رووپ: ١٤

لى بەلىنى مەرۆف نىشاندەكى ئاپۆستروْفى داناينه جەنى وان تىپىن كۆ د ئاخافتىنى دە وندا بۇونە و د نقىساندىنى دە زى وندابۇبىي تېين نقىساندىن، ۋېرئەو فۆرما تىپ زى وندابۇبىي بۇوبىي فۆرمەكى نۇو و جەنى خۇه گرتىيە.

Ka ji mi re bibêje te roja çarşemê ci kir. (Forma rast ya kevin ev e: Ka ji min re bibêje te roja çarşembê ci kir. (Yanî apostrof nakeve cihêن **n**-ya min-ê û **b**-ya çarşembê.)

وهكى نىشاندەكى تەواندىنى

(١٩) د كوردىيى د تىكلىتكىيەك د بكارئانينا ئاپۆستروْفى دە هەيە. جەلادەت ئالى بەدر- خان ت نىشاندەكان داناينه نىېقىبەرا رەقەم، هەزىمار و تارىخىن تەواندى و پاركىيتا تەواندىنى. هەنەك كەس ئاپۆستروْفى (') و هەنەك زى بەندكى (-) داتىن نىېنەرا رەقەم، هەزىمار و تارىخىن تەواندى و پاركىيتا وان.

ب يا من، ريا هري باش ئهوه كۆ مرۆڤ بەندكى ب کار بىنە، ژ بەر ئاپۇستروپ خەتا رىزى خراب دکە و وەلى دکە كۆ چاھيئن مرۆڤى ژ رىزى دەردكەفە و پاشنى ژى ل رىزى ۋەدگەرن. بى نىشاندەكى ژى رى لى فەدکە كۆ مرۆڤ رەقەمان باش ۋاشقىير نەكە و د رەسمى بىزەپەن دە كەپتەپەن چىيدكە. لى بەندكەم ژ رىزى دەرناكەفە، ھەم رەسمى بىزەپەن خراب ناكە و ھەم ژى ئارىكاريا چاھيئن مرۆڤى دکە كۆ مرۆڤ پېش دە ھەرە و خودندا خود بىيى كۆ بەلنىڭفە بەرددوام بکە.

(كامران ئالى بىدر- خان و كوردىن ل سوپىدى) Ez 1986-ê hatim Swêdê.

(جەلاشت ئالى بىدر- خان) Ez 1986ê hatim Swêdê.

(كوردىن ژ تۈركى و ئىنگلیزىپەن بىرەنلىكىن) Ez 1986'ê hatim Swêdê.

«Şeva 31-ê tebaxê digihîne yekê îlonê, refêن elemanî[...]»

بىدر- خان، كامران ئالى(۱۹۴۳)، «دەوران»، رۆژا نۇو، ھشم: ۱۹، رووب: ۱

«Di sala 1877an di şerê ûris û tirkî de zora tirkan çû bû
û herçî miletên Belqanê hene ji bindestiya tirkan xelas
bû bûn..»

ئازىزان، ھەركۆل(۱۹۲۲)، «زەلامەك و زمانەك»، ھاوار، ھشم: ۴۰

شانەك

بلا ل بىرا تە بە كۆت جاران ناھىيەن تەواندى ب نىشاندەكى ئاپۇستروپ فى و بەندكى نايىيەن

نیشان کرن.

Xalidên gundê we gelek in.

Xalid-ên gundê we gelek in. (Formeka şas e.)

Xeladetî xwe bi kurdiyê ve êşand.

Celadet-î xwe bi kurdiyê ve êşand. (Formeka şas e.)

وهکی نیشاندەکا ژیگرتنى

١٩١) مروّث ئاپوستروفى - د قى رهوشا ھە دە نافى وى نیشاندەکا ژیگرتنى يە -

داتىنە دۆر ژیگرتنهكى دە. ل بەندا ١٤ - ئى بنىرە.

١٩٢) د زمانناسىيى دە مروّث ئاپوستروفى داتىنە دۆر ئاگاھدارييەن ل سەر مانە يَا

بىزىھىيەكى.

Bêjeya demokrasiyê 'darekirina gelî' ji grekiyê hatiye.

ئاكسهنت

ئاكسهنتا ئاكووت

١٩٣) نيشانده کا ئاكسهنتا ئاكووتىن (١) د كورديي ده نينه، تەننى د هنهك بىزە و ناڤىن بىيانى ده تىت ب كار ئانىن.

Linné, Mont'an, Sundén, chargé-d'affaires

ئاكسهنتا گراف

١٩٤) نيشانده کا ئاكسهنتا گرات (٢) د كورديي ده ژ يا ئاكسهنتا ئاكووتىن ژى كىمترە و تەننى د هنهك بىزە و ناڤىن كۈز فرانسييەن هاتىنە ده تىت ب كار ئانىن.

crème de la crème, Père-Lachaise

/ خیزکا خوهه

وهکی ئالتلەرناتیف

١٩٥) د هنەك تەكستان ده خیزکا خوهه وەكى نىشاندەكا ئالتلەرناتیفي تىت ب كار ئانىن. و هنى ئەو جەنى يان ژى - بىن دگە.

مېرکرى/مېرنەكلى

ڙن ئانى/ڙن نەئانى

ساخ/مرى

لى د تەكستى د چىتەرە كۆ مرۆڤ بىقىسىه يان ژى و خیزکا خوهه ب كار نەئىنە.

ھەمى زەلامىيەن ڙن ئانى يان ژى ڙن نەئانى هاتبۇون دىلاذى، لى جاردى ژى
وان نەكارىن عەقلى ت «تشتیران» بخىرىكىن.

ب مانەيا «ھەر ٠٠٠»

١٩٦) مرۆڤ دكارە خیزکا خوهه ب مانەيا «ھەر...» ب كار بىنە.

١٠ كم/ساعەت (بلىڭىرن: دەھ كىلۆمەترە د ھەر ساعەتكى دە)

١٠٠... DM/سال (بلىڭىرن: سەد ھەزار ماركى ئەلمانى د ھەر سالەكى دە)

١٠٠ كەس/كم^٢ (بلىڭىرن: كىلۆمەترەيەكى چارچەك ژ ھەر سەد كەسان رە)

د ئاگاھداریيەن دەمى ٥

١٩٧) مرۆز دکاره خېزکا خوهەر د ئاگاھدارييەن تارىخ، پەريوّد و دەمى گوھۇرینا دەمى دە ب کار بىيە.

١٩٩٤ ١١/٢٧

سالا باجى ١٩٩٤/٩٥

دۇرا سالا ١٩٩٣/٩٤ - ئى

د نىسان/گولانى دە (يان ژى: نىسان-گولان)

بكارئانينا وەكى دى

١٩٨) مرۆز دکاره خېزکا خوهەر د كورتەكا ئىنگلizى care of (c/o) يانى 'لنك' دە ب کار بىيە.

١٩٩) ھەگەر كۆھەر رىز نە ب سەرى خوھ بە، مرۆز دکاره خېزکا خوهەر ژ بۆ دىاركىنا رىزەكا نۇو د ھەلبەستەكى دە ب کار بىيە. بلا ل بىرا تە بە كۆھنگى دېلىت ل پىشى و پاشىيا خېزکا خوهەر ۋالاھى ھەبە.

[...] ئەي دۆست ب دل بە يارى قەنجان / يا قەنج ببە نەيارى قەنجان / ئەو قەنجن و قەنجىيى دزانن / ئەو غەير ژ قەنجىيى نزانن / ھندى كۆب وان بىكى جەفایى / ئەو دى بىرن ب دل وەفایى / زنهار مەبە محبى خرابان / نە دۆست نە دژمنى كلابان / گەر دۆست بى دى بىن تە مردار / وەر دژمنى

دئ بکن بریندار / ئەف ھممەتە خاسى عاشقانە / ئەف مەرتەبە راھا
سادقانە [...]

خانى، ئەحمدى (١٩٤١)، «مەم و زين»، عامۇودى/حەلەب، رووپ: ١٢٩

[...] كانى ديوان، نه ديارە خافا مير، كا چىرۆككىيىز، دەنگىكىيىز ل كوو كانى پير
/ تەتەر ل كوو، ئاغايى - سۇر و ئەو رەنگ / تەنبۇور و نەى، كەمەنچە و زرنە
دەنگ / كانى داوهت، قەلىسىيل و مەدفوونى / ترشك، پارىش، ئارۆك، مەھير،
ھېكروونى / كانى جقات، فىيل و شەترەنچ، كا زندان / كۆتى دە مر، شاهى
مەغرب، مير- ئالان / دۆتىمير ل كوو، كا مير شەرهف، مير ئەزىز / كانى
باشى سىتىيا زىن، مير زەنگىن [...]

ئازىزان، ھەركۈز (١٩٣٤)، «بىرييا - بۇتان»، ھاوار، ھەزم: ٢٥

٢٠.) مەرۆف دكارە خىيزكى خوهەر دگەل ھنهك نقطەيان (./.) ژ بۆ دياركىرنا پاشىا
رووپەرەكى ب كار بىينه.

./. (رووپەر خەلاس)
.../... (رووپەرى بقولپىنه)

٢٠.١) مەرۆف دكارە خىيزكى خوهەر وەكى نىشاندەكا كەرتى ب كار بىينه.

ھەگەر، ھەما ھۆن تەنلى ٨/٣ بدىن مە دئى نە خراب بە.

٢٠٢) مروڻ دکاره خیزکا خوهر وه کي نیشاندہ کا «هه مبهه ریئن» ب کار بینه.

شهريئن تيران/ عراقى

ناڪوڪيا باڪور/ باشورئ

تىكلىين ترکيه/ فرانسايى

۱ خیزکا خوههر یا پیش و پاش

۲۰.۳) ئەف نىشاندەكا ھە پر كىيەم تىيت ب كار ئانىن. تەنلى د كۆمپۇوتەران دە ب ناھىنى تىيت ناس كىن و ب كار ئانىن. «backslash»

۲ نىشاندەكا پاراگرافى

۲۰.۴) نىشاندەكا پاراگرافى مادەيىېن قانۇون، پىرۇتۇكۇل و يېئن وەكى وان نىشان دكە. نىشاندەكا پاراگرافى تەنلى ب رەقەمان رە تىيت ب كار ئانىن. لى ئىرۇ د پىرۇتۇكۇلان دە مروۋىت تەنلى رەقەمان دنىيىسى، ھەرچەندى مروۋىت وى ب پاراگراف ب ناڭ بىكە ژى.

۲۰.۵) مروۋىت نىشاندەكا پاراگرافى داتىنە پېشىيا رەقەمى: ۸ (بلىغىكىن: پاراگرافا ھەشتى). ژ بىر نەكە كۆھەرتىم دەقىيت قالاھى د نېقىبەرا نىشاندەكا پاراگرافى و رەقەمى دە ھەبە.

ھەگەر ب بالكىيىشىيەكى دە مەبەستا مروۋىتى گەلەك پاراگراف ژى بن نەنلىيىسى: ل ۲۳-۲۵ ۸-ئى بىتىرە (نە ۲۳-۲۵ ۸۸۸).

% نىشاندەكا سەدىك و ٪ نىشاندەكا ھەزارىكى.

۲۰.۶) نىشاندەكا سەدىكى (%) و نىشاندەكا ھەزارىكى (.%) تەنلى ب رەقەمان رە تىين